

La tribuna

Prevenir la corrupció

En arribar al Govern, ens vam fixar com a prioritat donar compliment a les recomanacions del GRECO

JAUME

Bartumeu

El 9 de novembre ha esdevingut en els darrers anys el Dia Internacional contra la Corrupció.

La corrupció es troba sovint al bell mig de les relacions entre la política i el diner, en un trencall on a vegades circula el diner brut.

La celebració internacional d'enguany coincideix, a casa nostra, amb un seminari de formació del Grup d'Estat contra la corrupció (GRECO) del Consell d'Europa.

Un seminari que, des del Govern i en el marc de l'acció de la Unitat de Prevenció i Lluita contra la Corrupció, aleshores adscrita a la presidència del Govern, vàrem proposar d'organitzar al secretari executiu del GRECO, el bon amic **Wolfgang Rau**. Ho vam fer per assenyalar així positivament la bona disposició d'Andorra a treballar conjuntament amb les institucions i organismes del Consell d'Europa.

Confirmàvem així la línia de compromís iniciada uns mesos abans, amb la col·laboració de la nostra Unitat d'Intel·ligència Financera, acollint unes jornades de treball del MONEYVAL, organisme del Consell d'Europa que lluita contra el blanqueig de diner criminal.

És important que ens situem bé en aquest nivell europeu perquè aquests fenòmens amenacen greument l'estabilitat de les institucions democràtiques i el funcionament de l'economia de mercat. És a ben segur per aquests motius que la lluita contra la corrupció s'ha convertit en una de les prioritats del Consell d'Europa.

El jurista **Drago Kos**, que ha estat en els darrers anys el president del GRECO (una persona amb la qual vaig poder col·laborar a Estrasburg) ha explicat que la corrupció és un

NOE

el desembre del 2006, va enllestir un informe en el qual es formulaven recomanacions, que reclamaven la implementació de mesures i iniciatives, així com modificacions legislatives, amb l'objectiu d'adequar-nos als principis defensats pel Consell d'Europa.

També es demanava a Andorra – el desembre del 2006 – que es dugués a terme un estudi nacional sobre la percepció de la corrupció en el si de les administracions públiques i, també, de la societat.

Dos anys i mig després, en arribar al Govern, el mes de juny del 2009, ens vam fixar com a una de les prioritats el donar compliment a les recomanacions del GRECO que romanien pendents d'implementar.

Fou així com la Unitat de Prevenció i Lluita contra la Corrupció, adscrita a Presidència de Govern, conjuntament amb el Centre de Recerca Sociològica de l'Institut d'Estudis Andorrans van dur a terme durant els mesos de maig i juny del 2010 una enquesta dirigida als treballadors de les administracions públiques d'Andorra.

L'enquesta, que preservava l'anonimat dels treballadors que hi responien, tractava d'esbrinar el coneixement de casos o intents en els quals es podia haver produït una mala actuació per part d'agents públics.

Es tracta doncs d'una enquesta que indica les percepcions, és a dir «sensacions» sobre la corrupció.

Un terç dels treballadors de l'Administració van respondre vàlidament l'enquesta.

Els resultats es van mostrar que entre les persones que complimentaven l'enquesta, en primer lloc, un 57% diuen que el tipus de corrupció que pensen que predomina més és el nepotisme (que és l'abús de poder a favor d'amics i de parents); seguit en segon lloc, amb un 49% de les respostes, pel tràfic d'influències (que és utilitzar per a finalitats personals les relacions amb pròxims amb un càrrec o autoritat, per induir a un funcionari o autoritat a fer una cosa contrària al deure); en tercer lloc

i amb un 36% s'indicava l'abús d'autoritat (extralimitació d'una autoritat en l'ús de les seves facultats o poders); en quart lloc, s'assenyalen la malversació de fons públics amb un 23% de les respostes obtingudes (invertir il·lícitament els cabals públics); en cinquè lloc, un 19% de les respostes corresponien a l'apropiació indeguda (atribuir-se com a pròpia alguna cosa que no li pertoca) i, finalment, amb un 15% de les respostes, s'assenyalaven els suborns (induir amb una recompensa a un funcionari o autoritat a fer una cosa contrària al deure).

D'altra banda, gairebé un 37% de les respostes assenyalaven que els enquestats creien que a Andorra hi havia un nivell semblant de corrupció que a la resta d'Europa i només un 2% dels enquestats consideraven que a Andorra «no hi ha cap tipus de corrupció».

Paral·lelament, un 52% de les persones enquestades pensava que els mecanismes dels quals disposa l'Estat andorrà no són suficients per prevenir i sancionar la corrupció i només un 14% creia que «els mecanismes que hi ha actualment són suficients».

Alhora, un 34% dels enquestats esperava, el juny del 2010, «que en els propers anys disminueixi la corrupció» i un altre 17% «que disminuïxi molt».

Finalment, un 53,5% de les 1.111 persones que van complimentar el qüestionari van respondre de manera afirmativa –ja sigui fent referència a l'administració on treballen o bé a l'Administració pública en general– que tenien coneixement d'algun intent o cas de corrupció en els darrers tres anys (maig 2008 a maig 2010) mentre que un 26,5% no en coneixia cap.

Comptat i debatut aquesta primera enquesta ens ha de servir per a concloure que Andorra no està exempta del risc de la corrupció i que cal vetllar fermament per prevenir-la i, si malgrat tot apareix, perseguir-la amb totes les conseqüències. ■

President del grup socialdemòcrata

Andorra no està exempta del risc de la corrupció i cal vetllar fermament per prevenir-la i, si malgrat tot apareix, perseguir-la amb totes les conseqüències

fenomen patològic social molt perillós perquè no ataca directament a l'Estat, les seves institucions i els principis bàsics de la democràcia, sinó que els podreix des de dins.

Per això la denúncia de la corrupció i la feina de prevenció contra aquesta xacra són els dos pilars bàsics, estratègics, d'actuació del GRECO.

Entre els instruments jurídics establerts pel Consell d'Europa per avançar en aquesta prevenció, els dos pilars fonamentals són el Conveni Penal sobre la corrupció de 27 de gener del 1999 i el Conveni Civil sobre la Corrupció de 4 de novembre del 1999.

En el seu moment, en el mes de juny del 1998, vaig tenir la responsabilitat de ser el *rappporteur*, és a dir el ponent, del Conveni Penal en la

discussió davant l'Assemblea parlamentària del Consell d'Europa, i un any després vaig ser-ho també pel Conveni Civil.

Aquesta vinculació tan directa amb ambdós textos va fer que els socialdemòcrates treballéssim sense defallir al Consell General per obtenir que els governs de l'època (**For-né i Pintat**) els signessin i els portessin a ratificació parlamentària del Consell General. Finalment el Consell General va ratificar el Conveni penal sobre la corrupció el 18 d'octubre del 2007.

Mentre el govern liberal d'**Albert Pintat** anava endarrerint la ratificació del conveni penal sobre la corrupció el Grup d'Estat contra la Corrupció (GRECO) del Consell d'Europa ja havia enviat a Andorra, l'any 2006, una comissió d'avaluació que,